

A Magyar Energia Hivatal megváltozott szerepe az energiapiac szabályozásában

interjú Horváth J. Ferencsel, a Hivatal elnökével

• 2004-ben lesz tíz éve annak, hogy megalakult a Magyar Energia Hivatal. Melyek az eddigi szabályozási munka legfontosabb lépései?

A Hivatalnak három alapvető feladata van: a szabályozás, a felügyelet és a fogyasztóvédelem. A piacgazdaságra történő áttérés keretében a gáz- és a villamosenergia-iparra vonatkozó törvények 1994-ben, a távhőszolgáltatásról szóló törvény pedig 1998-ban jelentek meg. Ezek az ágazati törvények és a hozzájuk kapcsolódó jogszabályok kellő alapot szolgáltatottak az energiaszektor államilag szabályozott átalakításához, amelyben a Hivatal meghatározó szerepet töltött be. Az energiapiac nyitása érdekében a villamos energiáról 2001-ben, a földgázellátásról pedig 2003-ban jelent meg új törvény. Ezek értelmében a villamosenergia-piac nyitása 2003. január 1-jétől megtörtént, a földgázpiac nyitásának időpontja pedig 2004. január 1-je. A Gazdasági és Közlekedési Minisztérium és a Hivatal már dolgozik a távhőszolgáltatásról szóló törvény módosításán, mivel a jelenlegi törvény több ponton szorosan kapcsolódik a már megváltozott villamos energia törvényhez és szükséges a két törvény között az összhangot megteremteni, illetve az eltelt időszak tapasztalatait is célszerű beépíteni a távhőszolgáltatásról szóló törvénybe.

• Az új villamos energia törvénnyel és az új gáztörvénnyel mennyiben növekedett a Hivatal súlya, hogyan változott, illetve változik meg a szerepe? Melyek ezek az új feladatok?

A versenypiaci működés során a Hivatalnak felelősnek kell lennie a piac diszkrimináció-mentességéért, a hatékony versenyért és a piac eredményes működéséért. Mindezek miatt ki kell alakítani azt a monitoring rendszert, amely biztosítja a Hivatal számára a piac figyelésének és felügyeletének ellátását. A közeljövő egyik legfontosabb feladata, hogy az ország téli energiaellátásának zavartalansága biztosítható legyen. A Hivatal, a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium az érintett energiaipari társaságokkal olyan programot készített el, amely

garantálja, hogy ha a tavalyinál nem lesz keményebb a tél, akkor nem lesz gond az energiaellátásban. A másik fontos feladat a gázpiac megnyitásának előkészítése, a villamosenergia-piac eddig elért mértékének fenntartása, illetve növelése.

• A villamosenergia-piac nyitása milyen szabályozási feladatokat jelentett?

A villamosenergia-piacnyitására történő felkészülés a villamos energiáról szóló törvény megszületésétől kezdődően 2002 folyamán zökkenőmentes volt. A szabályozási környezet gerincét a törvényhez kapcsolódóan 5 kormányrendelet, 12 miniszteri rendelet, továbbá a Hivatal által kiadott 140 - új működési engedélyeket megadó, információszolgáltatási- és szolgáltatás minőségi előírásokat tartalmazó, illetve a kereskedelmi-, üzemi-, elosztói- és üzletszabályzatokat jóváhagyó - határozat jelenti. Az említett határozatokkal kapcsolatban a Hivatal mindössze egy piaci szereplővel áll jogvitában.

• Milyen mértékben éltek a fogyasztók a piaca lépés lehetőségével?

Az idén liberalizált árampiacon 55 nagyfogyasztó a versenynek köszönhetően eddig mintegy hatmilliárd forintos árelőnyt ért el. A versenypiacra kilépett fogyasztók összesített fogyasztása éves szintre vetítve várhatóan 5,7 TWh lesz, ami az összes fogyasztás 18%-a. A 100 GWh/év feletti fogyasztók esetében gyakorlatilag teljes a piaca lépés. A 40-50 GWh/év közötti fogyasztású cégek körében jóval alacsonyabb a piaca lépési arány.

• Hol tart a gázpiac nyitásának előkészítése?

A földgázellátásról szóló törvényhez kapcsolódó összes fontos rendelet, továbbá az üzemi és kereskedelmi szabályzat is elkészült és megjelent már. A Hivatalban az engedélyek előkészítésén dolgoznak kollégáim, azt szeretném, hogy december közepén az érintett piaci szereplők - előzetes egyeztetést követően - megkapják engedélyeiket. Miután a rendeletek és a legfontosabb szabályozók elkészültek, a gázágazat készen áll a piaca 2004. január 1-jei nyitására.

• Mi várható a gázpiac megnyitásával?

Jelenleg 7 nagyfogyasztó jelentette be a Hivatalnak, hogy 2004 január 1-jétől a szabadpiacon kívánja a földgázt beszerezni. A hét társaság fogyasztása összesen a magyar földgázfelhasználás 5 százalékát teszi ki, ez éves szinten mintegy 700 millió köbméter jelent. A törvény értelmében 45 százalékban nyílik meg a gázpiac, a gyakorlatban azonban ennél lényegesen szerényebb mértékű lesz kezdetben a verseny, mivel az importkapacitások korlátozottak. A piacra lépők között olyan jelentős földgázfelhasználó társaságok vannak, mint a Borsod-Chem és a TVK, illetve a Nitrogénművek.

A szabad importkapacitások a piacra lépő első hét cég igényeit sem fedezik, ezért a Mol Rt. rendszerirányítónak a szabad kapacitások elosztására nyilvános kapacitásaukciót kell hirdetnie, amelyen a nagyfogyasztók mellett kereskedők is részt vehetnek. A Hivatalhoz egyelőre öt földgázkereskedői engedélykérelmet nyújtottak be, azonban ezek száma nyilván szaporodni fog. Arra számítok, hogy akárcsak a nemzetközi energiapiacra, Magyarországon is beszállnak a gázpiacra az áramkereskedők, és integrált energiakereskedőként működnek majd. A piacra lépő nagyfogyasztók legalább 5-10 százalékos árcsökkenésre számíthatnak, ennél kisebb mértékű megtakarítás nem állna egyensúlyban a piaca lépés kockázatával és az ahhoz szükséges befektetésekkel.

• Tervez-e változásokat a Hivatal szervezetében? A Hivatal szervezetét és szakmai összetételét alapvetően alkalmasnak tartom a piacnyitással megnövekedett feladataink ellátásához. A szervezeten lényeges változtatásokat nem kívánok végrehajtani.

• Változik-e a Hivatal stratégiája?

Ezúton is biztosítom az Energiafogyasztók Lapjának olvasóit, hogy a Hivatal átlátható, transzparens, szilárd szakmai és törvényességi alapokon nyugvó döntéseket fog hozni, munkájában messzemenően támaszkodik a felügyelt iparágak segítőkész szakembergárdájára, az energetika területén működő tudományos, társadalmi és érdekképviseleti szervezetekre. Tehát erőskezd, nyitott hivatalt ígérhetek, amely kiemelt figyelmet fordít a fogyasztóvédelemre.

Köszönöm az interjút.

bartha

Jogszabályok

Azon jogszabályok gyűjteménye található itt, melyek alapján a Magyar Energia Hivatal működik.

A Fogyasztóvédelmi Osztály tevékenységi körébe tartozik a felügyelt társaságok Üzletszabályzatainak (gáz és villamos energia területén egyaránt), illetve azok módosításainak jóváhagyása.

Az Üzletszabályzatok jóváhagyására, valamint a Fogyasztói Elégedettségi Vizsgálatokkal kapcsolatban, államigazgatási eljárás keretében a Hivatal határozatokat hoz, melyek jegyzéke szintén itt olvasható.

Folyamatban van azon jogszabályok külön menü pontba gyűjtése - a jogszabályok közötti könnyebb eligazodás érdekében -, melyeket a fogyasztóvédelem kérdéskörben fontosnak találtunk, illetve amelyek a leggyakoribb fogyasztói kérdéseket érintik.

GYIK

GYIK Ismételt Kérdések: Ezen az oldalon a Hivatal Fogyasztóvédelmi Osztályához leggyakrabban benyújtott kérdések, panaszok olvashatók, mind a gáz-, mind a villamosenergia-szolgáltatás területéről. Kollégáink röviden leírják a problémát és megadják a panasz megoldását elősegítő választ, felvilágosítást.

Linkek

Végezetül a fontosabb kapcsolódó linkek gyűjteményében kalandozhat a honlaplátogató.

Fejlesztés alatt áll az úgynevezett "E-panaszfogadás", az elektronikus úton benyújtandó panaszok fogadásának színtere.

Amint a fejlesztő munka befejeződik, az itt benyújtott panasz közvetlenül jelentkezik iktatórendszerünkben és megkezdődhet az úgy kivizsgálása.

Reméljük, hogy tartalmában és küllemében egyaránt megújult, színesebbé vált honlapunk oldalainak lapozgatásával egyre több hasznos információt, esetleg segítséget kap az érdeklődő, valamint teljesebb képet tudunk nyújtani a Magyar Energia Hivatal tevékenységéről.

Löcsei Judit
Magyar Energia Hivatal

Vezetőváltás a Magyar Energia Hivatal élén

Horváth J. Ferenc

Pataki István

A miniszterelnök - a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium által a vezetői posztokra kiírt pályázat alapján - 2003. október 31-ével a Hivatal élére Horváth J. Ferencet elnöknek és Pataki Istvánt elnökhelyettesnek nevezte ki.

Horváth J. Ferenc okl. villamosmérnök 1943. február 27-én született Somlójenőn. A Budapesti Műszaki Egyetem Villamosmérnöki Kar, Erősáramú Szakán végzett 1968-ban. Közel húsz éven át az Állami Energetikai és Energiabiztonságtechnikai Felügyeletnél (korábban Országos Villamos-energia Felügyelet) dolgozott mint előadó, főelőadó, osztályvezető, főosztályvezető-helyettes.

1985-1991 között az Ipari és Kereskedelmi Minisztérium (korábban Ipari Minisztérium) főosztályvezetője.

1994. augusztus 1. óta - amikor pályázat nyerteseként került kinevezésre - Magyar Energia Hivatal energiaszolgáltatási igazgatója, mb. főigazgatója, majd 2002-től elnökhelyettese. 2003. október 31-től a Magyar Energia Hivatal elnöke.

Jelentős szerepet vállalt a villamosenergia-piac 2003. január 1-jén megvalósított és a gázpiac 2004. január 1-jén történő nyitásának előkészítésében.

Aktívan részt vett az EU 96/92/EC sz. és 2003/54/EC sz. "rég és új" direktívája (a villamos energia belső piacának közös szabályai), valamint az EU 98/30/EC sz. és 2003/55/EC sz. "rég és új" direktívája (a belső földgázpiac egységes szabályozása) hazai adaptációjában.

Több mint negyven szakkikket publikált a hazai folyóiratokban, intézeti kiadványokban, szakmai konferenciákon közel ötven előadást tartott. Az elmúlt évtizedekben, s jelenleg is több szakmai folyóirat szerkesztő bizottságának tagja, és energetikai statisztikai kiadvány főszerkesztője. 2001-től tagja az Energia-gazdálkodás című folyóirat szerkesztőbizottságának munkáját segítő Tanácsadó Testületnek.

Tagja az Energiagazdálkodási Tudományos Egyesület Műszaki Tudományos Tanácsának, valamint 1997-től a Magyar Elektrotechnikai Egyesület Budapesti Regionális Koordináció társelnöke. 1999-től a MTA Műszaki Tudományok Osztálya Energetikai Bizottság állandó meghívott tagja.

• • •

Pataki István okl. gépészmérnök 1952-ben született Budapesten.

1977-ben végzett a Budapesti Műszaki Egyetem Gépészmérnöki Kar Hőerőgépész szakán. A Budapesti Mérnöki Kamara tagja.

Széleskörű nemzetközi tapasztalatokat szerzett iraki, jugoszláviai, szlovákiai energetikai beruházások létesítményi főmérnökeként. Számos szabadalom tulajdonosa.

Tárgyalóképes nyelvismerettel rendelkezik mind angol, mind német nyelven.

2003. október 31-től a Magyar Energia Hivatal elnökhelyettese.

Kinevezésükhöz gratulálunk,